

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 2. Perrexit Iesus in montem, & diluculò venit in templum. Ostendit se Christus mediatorem à Iob desideratum: & prælatis ac prædicatoribus, quòd tales esse debeant; præbet exemplum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

sic Iesas: *Impij quasi mare seruens quod quicq-*
I. 17. 20 *cere non posse perturbabunt illud, agitabatur,*
 IX. *impelabant efficienes suarum venti passionum,*
 paterma quos rabida eorum exorabat inuidia, illos
 ntempo intende quidam turbati quam coniuncti calestem
 huiusmodi illam contenti oppugnare petram: quoniam
 peritur, venis inuidig ad diabolos nequitur velut de-
 cumanis si stibus in illum efficiuntur, antra
 ritatem eius fidemque conati, seu pelagi fluctu-
 bus absorbere, quales diebus accedunt frater
 galia illum turmatim aggressi? quales illos
 vidimos die Mercurij præterito egressos de
 Ierusalem, tanta pompa, clangore tanto, ve-
 lut flatus astulos, Christum in Galilee ag-
 gressi? sibi perfidientes, quod illum hoc
 essent imperio ad ima demersori: Quare
 Discipuli tui transgrediuntur traditiones Jenio-
 rium!

M. c. Quales accorcent conglomerati potantes
 signa, que lare non posse indicabant Redemp-
 torem: quales hodiè prodeunt in se nam? mare
 turbidum, astrosum & vehementioribus ne-
 quitiis procellis agitatum. Tentaverant
 prius manus injicere carcerique Christum
 mancipare, ne in publicum prodiret amplius,
 eoque animo faos submisserant appariteret,
 qui captiuum adducere, ut die Luna pra-
 fati sumus: Ad eo præpostere successit hoc illa
 negotium, ut audita eius concezione Satelles
 nesci illam non apprehenderent, sed &
 re ehi sint celsitudinis Christi precones
 clamorissimi: quod factò rabida lauinans
 tur inuidia, & velut mare inquietum agi-
 tantur. Dprehensa muliere in adulterio
 ventis agitantur inuidia, velut est nos fluctu-
 bus, ut illis toto conamine petram oppugnent
 Redemptorem. Vider illos, quo fastu, quo
 clamore, quo strepitu irrant? fiat loens, via
 pateat illis Doctoribus: Adducunt ei mulie-
 rem in aulam dprehensionem. Ut populi iudi-
 ces se situnt, & quorum monus erat Moy-
 sae legi prescripta mandare executioni:
 Moses precipit nobis huiusmodi lapidare.
 Iam sibi certò prefigerant in animo Christi
 perditionem, quem essent fortioribus illis
 fluctibus absorpturi, quibus illum impetrabant,
 modo Moysae legi rigore, contra quam
 aliud disponere nefas erat: modo legi miseri-

X. cordie, quam baccinabat ipse peccatoribus.
 Confudit Attamen: Absorpi sunt iuncti petra iudices
 Christus eorum, illi contracti, collini & in abyssum de-
 ludozos, merci confessionis: ita ut omnes, nemine reli-

§. 2. Perrexit Iesus in montem, & dilu-
 culo venit in templum. Ostendit se
 Christus mediatorem a Iob desideratum:
 & prælatis predicatoribus, quod ta-
 les esse debeant, præbet exemplum.

P Errexit Iesus in montem Oliveti & dilu-
 culo venit in templum. Opinatur aliqui
 decessum hunc, de quo Evangelista, in
 Montem Olivetum, fuisse in Bethaniam ad
 domum Marthæ monti proximam, vbi nocti-
 bas moraturus secedebat: ita Gloria ordinatio,
 aliquem moderni sat D. Luc, nobis aperit: di-
 cit, quod neutiquam, sed ad montem per-
 reserit Oliveti: hic etenim erat ei locus com-
 munis orationis, de quo D. Ioannes: Fre-
 querter Iesus conuenierat illuc cum Discipulis Ioan 18.2
 suis, vbi continuo in oratione pernoctabat. Luc 9.21
 Ita D. Luc, Erat diebus docens in templo, nofti-
 bus versus extens morabatur in monte, qui vocatur
 Oliveti, & omnis populus manebat ad eum
 in templo audiens eum. Consentit D. Augusti: Tract. 32.
 Mediator unius non est. in Iohanne
 quo Christus declarabit, quād ap̄t̄ offi-
 cione impleverit, quod D. Paul, assertore,
 impletum assūperat, nem̄p̄ inter Deum
 hominesque mediatoris: Vnde mediator Dei &
 hominum homo Christus Iesus. 1. Tim. 2.
 Mediator unius non est. Mediator inquit
 apostolus: non unius est, quād inter duos: & Gal. 3. 20.
 Mediator unius non est. 1.
 Vous non indiget al-
 tero qui intercedat. Statuor hic & est ne-
 quis fit
 celarius quando duo dissident inter se, mediator
 habent, & alter cantur, vous in alterum

Ooooo 4 feruer

feruet ardenter, requiratur intercedat mediator, qui litigantes componat, modo hunc, modo illum conueniens, diserepantes concilier inter se voluntate, & de iniuriarum agens satisfactione, pacem inter eos. Sibilitat non dirumpendam.

(sic credit D. August.) qui non solum homo sit,
sed & Deus. En tibi Christum: Deus est ex sub. DANT
stantia Patris ante secula genuit, homo est ex lib. &
substantia Matris in seculo natus (sic ymo
lum) habet D. Athanasi) fidelis mediator Christi.
fusus Jesus (sic scribit D. Bero.) qui in persona Dei
una, Dei hominique substantiam copulavit
ineffabili Sacramento. D. Bero.

Quam grauiter inter se Dei, homoque disie-
debat, ex quo quod homo continuo Deum gra-
uioribus irritare sceleribus: sanguineâ lite dis-
crepabant homo Deo injuriosus. Deus autem
duris supplicij vindex iniuriarum, heu quanta
calamitas! hic lachrymabatur Job (sic enim
confidat D. Gregor.) dum ait: *Non est quis*
virumque valeat arguere, & ponere manum
suum in ambobus. Quia dolore conseruit, si
quando nobiles duos consperxeris strictis mucro-
nibus muto grauioribus ferientes, nec si qui
pugnantes d. Gregor hoc modo Job Deum homi-
nemque considerabat, quibus istibus homo Deum
impetrabat offensis suis illi perpetuus aduersari.
Tetendit aduersus Deum manus suâ, & contra Om-
nipotentem roboratus est. Cenocurrit aduersus eum
erecto collo, & pinguis cornu armatus est, ut heri
expedimus, ita tamen quam fortibus Deus ho-
minem seriebat istibus, dilunis, igitur cladi⁹
nedum temporalibus, sed & semper eternis heu Do-
mine misericordie (Job) in nullius tandem ad-
veniat sequester amborum: Vide & loquitur D.
Gregorius, quam perniciè homo dolquerit videt
quam distritus Conditor contra hominem irasci-
tur, & mediatores Dei & hominis requirit. Eo
fine descendit Filius Dei factus mediator: *Vnde*
mediator Dei & hominum, homo Christus Iesu.
Ecce quam apre hoc illi nomen conueniat: En-
D.CHRY me ero (inquit D. Chrysost. ex q[uod]o sursum p[ro]p[ter] hoc D.
Hom.7.in Thom.) *mediator viriis que eis debet societate*
1.ad Ti. *coniungi, quorum mediator esset: id quippe media-*
toris est proprium, ut nonrumque participem fieri
quorum fuerit mediator. Quod si enim societas
contingat ab alio vero fuerit separatus medi-
ator iam dici non potest.

III. Nemo ignorat (ita s'ponit D. Thomas) medium participare debere ad extremitates: hinc collige Deus in propriâ naturâ non conveniens, et esset mediator: quia tantummodo o'Deus est, nec humana copia hanc naturâ: *Mediator unius non est. Deus autem unus est*, inquit a patribus. Ob cedentiam enim excludetur homo, qui tantummodo homo crat nec quidquam habebat ipsi se diuinitatis: veniat igitur qui diuinitate polleat, in qua cum Deo conueniat: & humanitate in qua similis sit hominibus: *Querendus mediator est.*

capitulations quas à Deo sub scriptis populo de-
tulit, obstat, multum que legit coram populo ce-
remonijs, quas Scriptura refert & D. 2. ad. ex. End
pendit: ut mediator igitur intercessit Deum populo
reconcilians. Deoque p. a. parvus ob quam dicit
cansam ait. Ego fogue ~~sem~~ & me ad suum inter Deum
minum & vos in tempore illo 2. ad. deputatio. Deut
la legunt: Medius inter vos & Deum. 1.

potentia impotenter; quidquid enim egit nihil obtulit Deo quod perfecte posset diuinum pacificare peccatum, itamque mitigare: totum enim illud testamentum carnibus & sanguine comprehendebatur animalium, & lauatoris nullā virtute, nulloque valore constantibus: unde tantā Deus semper videbatur nausea commotus, ut dumquam populus ad ilium accedere, sed nec eius vocem audire presumperit. Quocirca Moyses rogauit: cum ita sit, ut Deus ibi nos hic habas, et perge medius vi Dei cognoscamus voluntatem, ita namque nobis stomachatur indignans ut solo vocis audienti timeamus: nos esse mortuorum. *Quare et nobis, & audiemus, non loquatur, neis Dominus, ne forte moriamur.*

Huc nostro nomine à Deo postulentur. Profectus Moyses & hunc Deo libellum offert nomine populi supplicem. Respendet Deus: optimè locuti sunt, fiat hoc ita, donec mediatorum misericordiorem homo est etiā similis illis, quique compar: *Prophetam de gen. & sua & de fratribus tuis similem tuus.* Etū & Deus subi-
filios.

*Hoc verbis illis innuit: ecce D. Aug. xvi hac tempore verba traxit, quibus illum promittebat, cum eam, ea. dem. Angelum intulans: Ecce missam Angelum meum &c. & ne conendum putes, quia non dimit, & est nomen meum in illo. Aliq. idicit, D. Aug. id quodam interpretatur Angelo, alii de Iose: verum adverte de quo hoc posse dici. Angelo è Persecutatus scripturas & videat utrum de aliquo Angelo Deus dixerit: nomen meum est in illo. De Iose nouimus, quod nomen Iesu illi sit impostum, nec hoc à principio vocareetur, multo, namque tempore Oscar vel Ause vel Iose diebatur, ut liber Nun eti-
mat. 3. commemorat: Successor Moysi non ab initio vita sua, sed nomine mutato, appellatus est Iesus. Ap- D. AVG. gelus ille, quem ego misericors sum, mediator Angelos, erit adeo potens, ut nouum si conditoris restau- Christus mentum, id est novum pacis contractum, fidei- sis ac reconciliationis, adeo perfecte, ut Deo plenè atque integrè latishat, illo quod per tra- leon contractum illi est offerendum, in eorum omnium satisfactionem qua posset aut possit homo commississe, postquam homo diuinā ad iustus gratia diuinā capax esse amicitiā, perfecte adeo ac completa, ut in unum connectan- tur fratres, vni quid. Deo & homo: proinde quadrat illi optime nōne, quod illi Propheta dedit Malach. Malachias: Angel⁹ pacis nōni. Tellamēti desideria expectatus: angelus testamēti quē vos vultis.*

En tibi factus mediator, qui ut talis, ad unam & alteram transcurrit partem. Noctibus Deo colloquitur diuinum eius pacificans peccatum, illi docet sua proponit ieiunia, vigilias, labores, & merita prefates valoris infiniti, in eorum qua debebat homo esse me- compensationem, pro illo deprecatur, feren- tibus intercedit orationibus, lachrimis instat amoris, de dīc vero hominem accedit, utque illum paci disponat cœlesti recipienda, suis ad- hortationibus, exemplis, miraculisque preparat. Chrītum intuere noctibus in montem Olivetum fecerint, ut cum Patre colloquatur, pacisque federa sicut: *Perennit in montem Oliveti ad dilucile venit in templum De pacis con- ditionibus cum hominibus oculatus. Hoc do Lib. 1. cet. sic scribit D. Gregor. ad quatuor Ecclesia Ep. 24. Patriarcha Antiochenum, Ierosolymitanum, Constantiopolitanum & Alexandrinum) Pra- fides, Prædicatores, Confessores, suosque mini- stros, quid illis sit agendum, quibusque suo satisfa- ciant moneri sibi comendato. Munus eorum hoc est, eaq. intentione deputatorum ut sint inter Deum & hominem mediatores: Pro Christo legatione fu- gimus, tamquam Deo exhibitate per nos obsecramus 3. Cor. 2. 20. pro Christo, reconciliamini Deo. Sic Apostolus.*

Hoc supposito, corum sit exercitium noctibus cum Deo colloqui, pro populi salute dep̄cari, criminum corum remissione, donaq. celestia Officium impetrare, diebas vero prædicare hominibus, il- quae suę periorū. per docere succurrere pauperibus, moestos cōfo- lari, eos propugnare qui injurias patiuntur, per- petui faciendo circulum ab hominibus ad Deum, & de Deo ad homines, Angelos illos imitari, quos vidit Iacob: Ascendentes & descendentes, Ascendit Gen. cap. 28. 12. ad Deum per orationem & contemplationem: descendunt autem ad populum per prædicationem, & opera pietatis, subueniendo, ad consilium illius, ad necessitatem alterius, ad huius sublevā- dam adiungentiam. Animalia sunt Ezechielis, qua Dei currunt trahunt, id est Ecclesiam, de quibus duo refert Propheta, quae sibi videntur esse contraria. Primum refert: ibant & non reuerterebantur: deinde: Animalia ibant & revertebantur 14. in similitudinem fulguris coruscantis. Si ibant & nou reuerterebantur, quomodo ibant & reuer- tebantur? difficile multis ac graue teste D. Hieron. hoc esse videbatur, prout primo dicit Quid animalia dragesimā declaravimic: at nulla hic inuolentur bus Eze- contraries, ibant, nec revertebantur in sue of- chielis ficio q̄o Dei currunt trahebant: hoc in ope- cōparante & prætentio non revertebantur: tur, etiam Sancti Pastores, Prædicatores, Con- In ea, 1. fessarij, Exce.

fessarij, Deique Ministri semper in suo famulatu progrederuntur, & suo satisfaciunt officio, nec revertuntur sine ob lucra, aut humanum respectum, aut quidus aliud, Porro ibant & revertebantur, quia circulum continuum perficiebant deo ad homines & de hominibus ad Deum. Iabant ad Deum per orationem & contemplationem, coram diuinâ Majestate cum soatum aliena peccata deplorantes, solliciti quâ ratione suam optimè componant vitam diuino glorio speculo expositi, vires ac spiritum resuientes ex terreni meditatione coelestium, ad populum autem revertebantur, illam admonendo, hunc adhortando, ignorantem docendo, mōrentem consolando, pauperique succurrendo.

Quam perfectè hoc exequebatur Aposto-

X. De hoc commen- lus qui tantus inter Deum hominemque fuit mediator D. Paulus, qui ex una parte, ex quo cœpit hoc munere fungi, nomquam datur D. substitutus nec est reversus, sed semper ante faciem suam gradiebatur: Ego vero, que retro sunt, obliuiscens, ad ea veraque pars priora, extendens meipsum ad deslinatum perseguor ad brauium superne vocacionis Dei. Semper coram me progrederior & nono Spiritu, viribusque hoc in ministerio renouens antecurro ad id, ad quod me Dei mons infligatque Spiritus. Ex altera parte considerare licet inquit D. Gregor. I quod ipse declarat, totum hoc suum fuisse exercitium: Iabant

z Cor. 5. Et revertebantur. Sicut mente excédimus Deo, siue sobri sumus vobis. Hoc agimus, modo ascendimus, & spiritum super omnia creata in contemplatione diuinitatem ergamus, & nos ipsos coram supra illâ fustim maiestate, corum omnium, quæ in mundo sunt immemores; modo ad vos revertimur ea tractando, que vobis vestraque salutis conuenient.

XI. Attende (monet D. Gregor.) quale fuerit exercitium illius mediotoris veteris ieffamenti Mosei, quod tamen, non erat nisi per & Moy. petens circulus deo ad populum & de populo ad Deum. Illum intuire, qualiter secederat ad tabernaculum actuorum cum Deo, paulò post verò ex eo decedat, & ad populum revertatur. Quodam tempore solum cum Deo montis ascendet fastigium, demissa turba tamquam populari; alio verò descendat & in mediâ versetur turba multitudinis. Nunc con-

fugit ad Deum legem accepturus diuinam, populoque promulgandam, coram eo ciuidem peccata deflet, supplicat, & intercedit: modò descendit legis tabulas defensas, vi Sol illustris, exhortans, erudiens, singulofque præparans pro rei convenientia: Moyes (ver. D. Greg. 14) ita & exit, & qui intus contemplacione patitur, sevis Infirmantium negotiis urget, intus Dei arcana considerat, foris opera carnalia portat. Hoc ideu sit exercitium, quod Evangelista nobis digitò monstrat in Christo noui Testamento mediatore, quod scilicet noctu in montem secederet oratorius olivarum: Vbi frequenter Iesus conuenierat. Coram vero suo Patre prostratus; cloccente vero die ad populum revertebatur, predicatorus infirmorum, curatorus afflictorum, iugos adiutor. Singulareiter autem voluit Dominus instruere predicatoros, ut intelligant, quid locis ex quo ad predicandum alii prodiere debent, mons est orationis: nullum etiam ministerium ita indigit, atque illud, orationis subsidiu, prout afferit D. Ang. notisque duabus Spinibus Sanctus verbis matum in modum fieri mysteriosus; duo declarans Evangelico Prædictoris summopere necessaria: primum diligens studium: alterum Oratio ferventissima: sapientiam omnium antiquorum exquires sapientis, & eccl. in Prophetis vacabat. Narrationem vtrorum nominatorum conferuabit, & in versuatu tabularum simul intrabitur. En tibi studium quo facis incombis libris Sanctorumque Doctorum scriptis evoluerdis: Aperiet uuum in oratione, & pro delicti suis depresbitur Eccl. habes hic orationem. Dobos his positis fundamentis, quam concionibus suis referet, declarat veritatem: Iste tamquam imber mittet eloqua sapientie sua, De quibus alias ex profecto.

§. 5. Perrexit in montem Oliveti in tribus præseriū occasionibus: ut Christus: docens nos in iisdem orare simili- ter; prima est negotiij gravitatis occasio.

P Errexit Iesus in montem Oliveti, vernox moratu est Christus in oratione ad montem Oliveti & diluculo redit in templum, Necillas Salvator fructu fecit actiones nec illas